

BEDRE TANDPLEJE I PLEJEBOLIGERNE

Horsens Kommune 2020

RESUME

En forbedret tandsundhed og bedre mundhygiejne medfører færre sygdomme i munden og i tænderne, hvilket både er til gavn og glæde for den ældre, men også til gavn for samfundsøkonomien, da udgifter til behandling af mund- og tandsygdomme mindskes. Undersøgelser peger på en sammenhæng mellem kvalitet af mundhygiejne og hjertekarsygdomme, lungebetændelse og diabetes type 2. I et samarbejde mellem Omsorgstandplejen og Plejeboligerne i Horsens Kommune varetages en praksisnær kompetenceudvikling blandt personalet, der skal sikre en bedre tandsundhed, mundpleje- og hygiejne hos plejehjemsbeboere til gavn for deres livskvalitet.

V/ Sundhedscenterleder Lone Nygaard
Boysen, Overtandlæge Hanne Jacobsen,
Tandlæge Janne Eriksen

Projekt Bedre Tandpleje i Plejeboligerne –
Horsens Kommune, 2020

Projekt Bedre Tandpleje - Plejeboligerne Horsens

Indholdsfortegnelse:

Baggrund.....	2
Samarbejde med Omsorgstandplejen.....	3
Tilrettelæggelsen af samarbejdet mellem plejeboliger og Omsorgstandplejen.....	3
Visuelle skalaer.....	4
Dokumentation vedrørende samarbejde i Vitaejournalen.....	6
Remedier til anvendelse i forbindelse med undervisning m.v.....	6
Samtykke ved borgere der indgår i baseline.....	6
Kalender oversigt over tandplejens besøg i de enkelte plejeboliger enheder.....	6
Samarbejdskontrakt mellem Omsorgstandplejen og Sundhedscenter Horsens.....	6
Referencer.....	6

Baggrund:

I perioden efteråret 2017 til primo 2018 deltog Horsens Kommune som projekt Kommune sammen med Omsorgstandplejen omkring sikring af bedre mundpleje til beboere på plejecentre.

Formålet med projektet var at uddanne og opkvalificere personalet, så de var tilstrækkeligt rustet til at varetage opgaven med at assistere, bistå eller foretage den daglige tandbørstning, som den ældre borger har behov for. Projektet var et samarbejde under Fremfærd Ældre og blev gennemført i samarbejde mellem KL, Sundhedskartellet og Dansk Tandplejerforening.

Succeskriterierne var, at der blev opnået et samarbejde mellem plejepersonalet og tandplejeren, så man via det kollegiale fællesskab fik en forståelse for hinandens arbejdsområder, og tandplejeren derved kunne uddanne og opkvalificere den enkelte blandt plejepersonalet. Endvidere at den ældre borger, som indgik i projektet, opnåede en forbedring i sin tandsundhed, samt at det derved blev lettere for den ældre at tygge og synke sin mad.

En forbedret tandsundhed og bedre mundhygiejne medfører færre sygdomme i munden og i tænderne, hvilket både er til gavn og glæde for den ældre, men også til gavn for samfundsøkonomien, da udgifter til behandling af mund- og tandsygdomme mindskes. Endvidere peger undersøgelser på en sammenhæng mellem kvalitet af mundhygiejne og hjerte-karsygdomme, lungebetændelse og diabetes type 2.

Projektet viste markante resultater i blandt andet reduktioner i tandkødsbetændelser, reduceret plak og en forbedret mundhygiejne. Endvidere var samarbejdet mellem Plejepersonalet og Omsorgstandplejen en væsentlig årsag til en praksisnær kompetenceudvikling i blandt plejepersonale og Omsorgstandplejen.

Sundhedscenter Horsens og Omsorgstandplejen udviklede på basis af resultaterne og erfaringerne fra dette indledende projekt et samarbejde i 2019. Se evt. projektbeskrivelse 2019.

En gennemgang af projektet fra 1. halvår 2019 viser, at det øgede fokus gør en forskel. Der er målt på primært tre parametre – renhold af tænder ved tandbørstning, blødning ved tandbørstning (beskriver inflammationsgrad) og renhold af proteser.

Tallene viser, at med et øget fokus falder mængden af bakterier på tænderne, da der sker en faglig opkvalificering af plejepersonalet som gør, at deres varetagelse af borgernes mundhygiejne bedres.

Det tager længere tid at ændre frekvensen af blødning – derfor er det positivt at der ved opfølgningerne ses en markant forbedring. På trods af at der er en mindre øgning af bakterieforekomsten.

Angående protesehygiejnen ses det at den hurtigt bliver bedre og holdes generelt på et rigtig fint niveau efter besøgene.

Samarbejdet tilpasses nu ud fra erfaringerne, og etableres som mere permanent samarbejde fra og med 2020, men med samme formål:

- at uddanne og opkvalificere plejepersonalet, så de er rustet til at varetage opgaven med at assistere, bistå eller foretage den daglige tandbørstning, som den ældre på lige fod med alle andre borgere har behov for.
- at udvikle samarbejdet mellem plejepersonalet og tandplejeren, så man via det kollegiale fællesskab får forståelse for hinandens arbejdsområder, og kan trække på de forskellige kompetencer.
- at tandplejeren sidemands uddanner og opkvalificere den enkelte blandt plejepersonalet efter behov.
- at den ældre borger, som indgår i projektet, opnår en forbedring i sin mund- og tandsundhed, samt at det derved bliver lettere for den ældre at smage, tygge og synke sin mad.

Samarbejde med Omsorgstandplejen

Plejeboligerne køber tandplejer 15 timer om ugen ved Omsorgstandplejen. Tandplejeren er derfor ansat i Omsorgstandplejen, men arbejder gennemsnitlig 15 timer om ugen fordelt på de respektive 23 plejeboligenheder i Horsens Kommune ud fra en nærmere fastlagt plan beskrevet i afsnittet "Kalender oversigt over Tandplejens besøg i de enkelte plejebolig enheder". Se bilag for kalenderoversigt.

Tilrettelæggelsen af samarbejdet mellem plejeboliger og Omsorgstandplejen

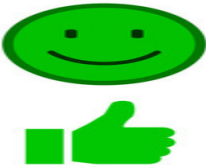

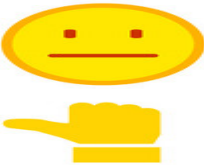

Samarbejdet mellem Plejeboliger og Omsorgstandplejen følger nedenstående model og er fastlagt i kalenderoversigten i bilaget. Aftalen bookes af daglig leder i egen kalender og tandplejers Tone Linde Jørgensen's kalender.

- Omsorgstandplejen arbejder overenskomstmæssigt fordelt på 46 uger. I løbet af disse uger får alle enheder besøg fire dage fordelt på én i hvert kvartal.
- Hvis daglig leder ønsker at bytte en dag - sikrer daglig leder selv byt med anden afdeling, og koordinerer med Omsorgstandplejeren.
- Af hensyn til Omsorgstandplejens øvrige drift kan dagene alene placeres på mandage eller fredage. Hvis der undtagelsesvist skal ændres kontaktes tandlæge Janne Eriksen.
- Minimum fire uger før besøg kontakter daglig leder på mail omsorgstandplejeren for at aftale:
 - Mødetid (kan som udgangspunkt placeres i tidsrummet mellem kl. 8 – 17)
 - Baseline borgere
 - Undervisning / følgedage
 - Særlige ønsker
 - Andet

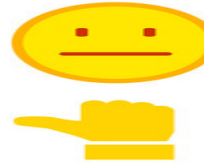

Visuelle skalaer

Skala til vurdering af livskvalitet, sygdomsniveau og behandlingsbehov.

Livskvalitet

				
Borgeren opleves velfungerende i forhold til tale, social adfærd og tygning af mad.	Borgeren opleves mindre velfungerende i forhold til tale, social adfærd og tygning af mad.	Borgeren opleves udfordret i forhold til tale, social adfærd og tygning af mad.	Borgeren opleves meget udfordret og begrænset i forhold til tale, social adfærd og tygning af mad.	Borgeren opleves uden evne i forhold til tale, social adfærd og tygning af mad.

Sygdomsniveau

				
Borgeren opleves syg højst 1x årligt	Borgeren opleves syg højst 2-4x årligt	Borgeren opleves syg højst 4-8x årligt	Borgeren opleves syg højst 8-12x årligt	Borgeren opleves ofte syg 12x årligt eller derover.

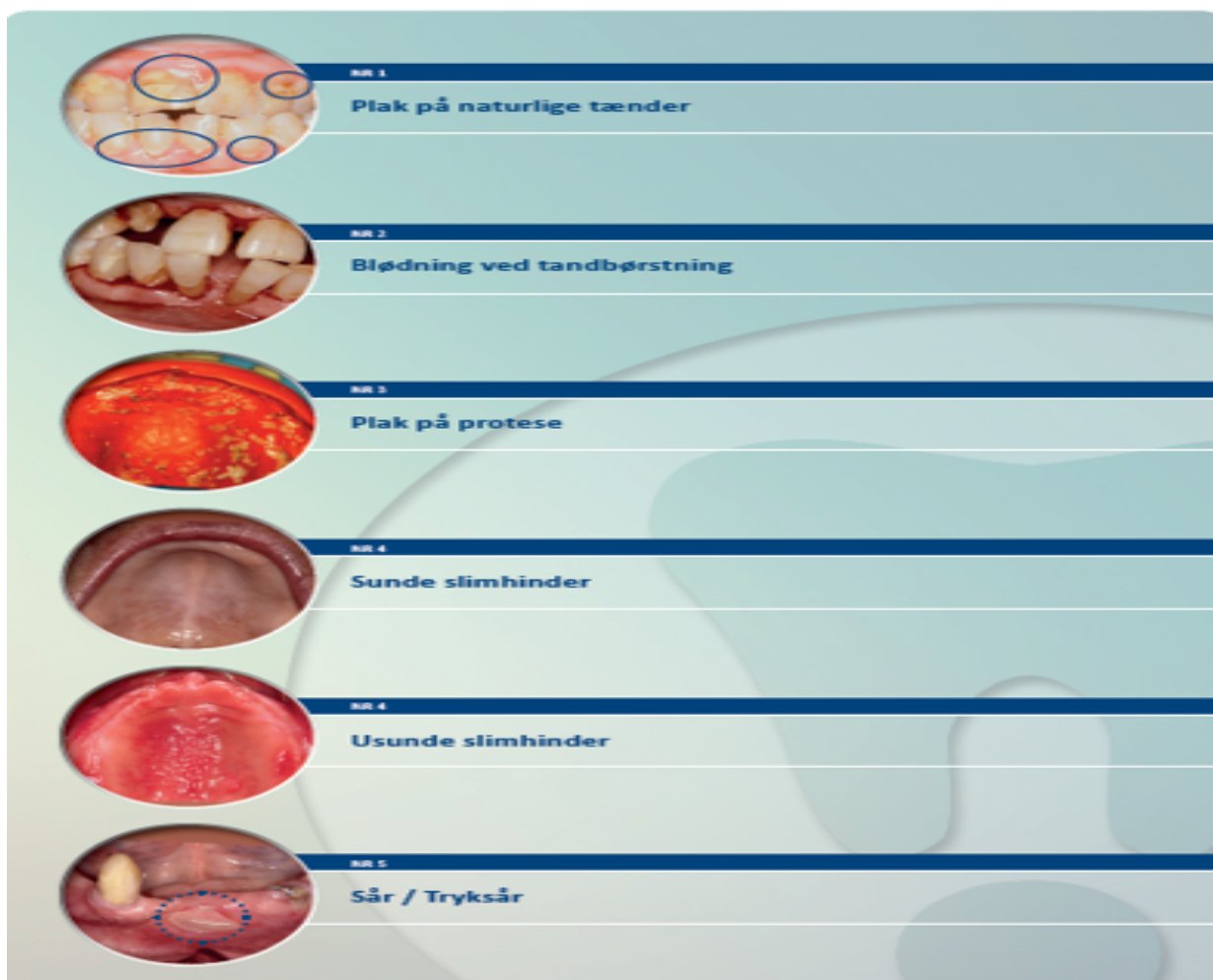
Behandlingsbehov i omsorgstandplejen

				
Borgeren har behov for tandbehandling 1x årligt	Borgeren har behov for tandbehandling 2-4x årligt	Borgeren har behov for tandbehandling 4-8x årligt	Borgeren har behov for tandbehandling 8-12x årligt	Borgeren har behov for tandbehandling 12x årligt eller derover

Profylaksestøtte

<p>100 % Selvhjulpen.</p>	<p>Kræver en smule assistance til mundpleje. Borgeren børster selv, skal hjælpes i gang og påmindes om korrekt teknik.</p>	<p>Kræver delvis assistance til mundpleje. Borgeren børster selv, men plejer skal børste efter.</p>	<p>Kræver meget assistance til mundpleje. Selvstændighedsfølelse gør at borgeren børster selv, men plejeren skal børste grundigt efter.</p>	<p>Kræver fuld assistance til mundplejen</p>
-------------------------------	--	---	---	--

Dokumentation vedrørende samarbejde i Vitaejournalen

I Vitae journalen findes formular "Omsorgstandplejen", hvor Omsorgstandplejen dokumenterer. Herefter sendes avis til plejen.

Remedier til anvendelse i forbindelse med undervisning m.v

Omsorgstandplejen medbringer diverse undervisningsremedier, der skal anvendes i forbindelse med undervisningen. Endvidere sikrer omsorgstandplejen, at informationsmateriale til beboere om relevante tandbørster m.m. udarbejdes med henblik på formidling/uddeling.

Samtykke ved borgere der indgår i baseline

Når en beboer indgår i baseline, vil der automatisk oprettes et fokusområde. Det skal sikres, at borgerne er tilknyttet Omsorgstandplejen.

Kalender oversigt over Tandplejens besøg i de enkelte plejebolig enheder

Tandplejerens besøg i plejebolig enheder er fastlagt i en kalender. Se bilag. Kalenderen + øvrige bilag/ projektbeskrivelse findes på sbsys sagsnr. 29.30.00-P20-2-18.

Samarbejdskontrakt mellem Omsorgstandplejen og Sundhedscenter Horsens

Der er udarbejdet samarbejdskontrakt mellem parterne som evalueres senest ved udgangen af 2020. Aftalen ligger på sbsys på sagsnr. 29.30.00-P20-2-18.

Referencer

- Trepartsinterview med overtandlæge Børge Hede, Voksentandplejen, Københavns Kommune.
<https://ato.dk/videndervirker/Fagligtarkiv/Sider/Nyheder/180118/Trepartsinterview---special--og-omsorgstandplejen.aspx>
- Oral Health and noncommunicable diseases. Fra FDI. World Dental Federation
- Tværfagligt samarbejde forbedrer ældres tandsundhed markant, VPT, v/ Irene Aya Schou 22/05/2018